

Havainnot ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonnasta vuodelta 2022

Ylitarkastaja Juulia Taipale

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

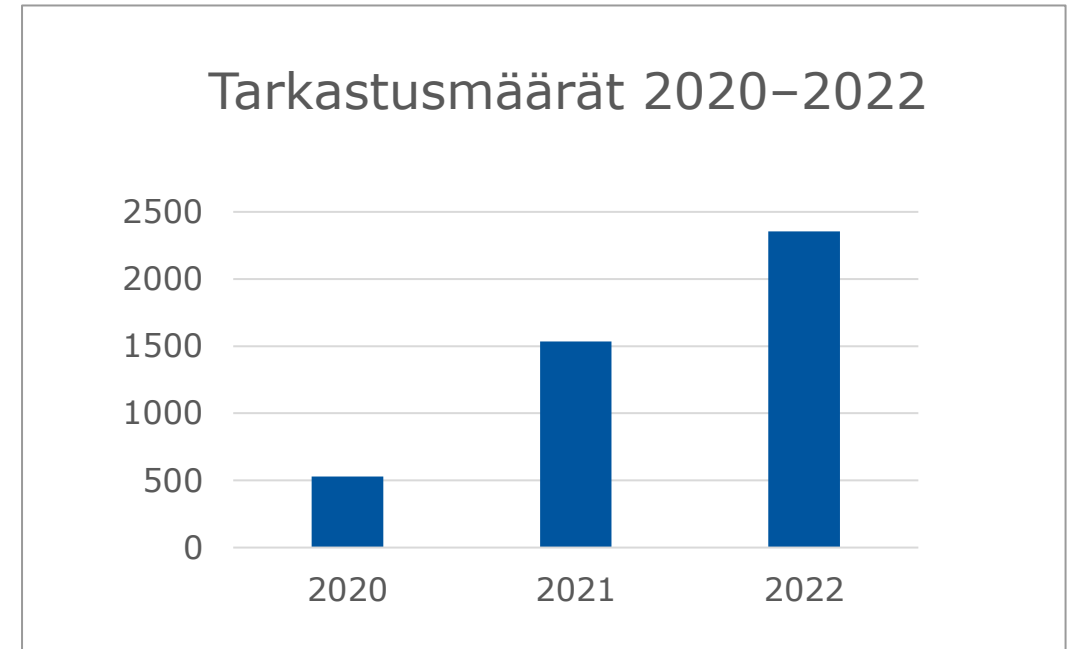

@tervettatyota

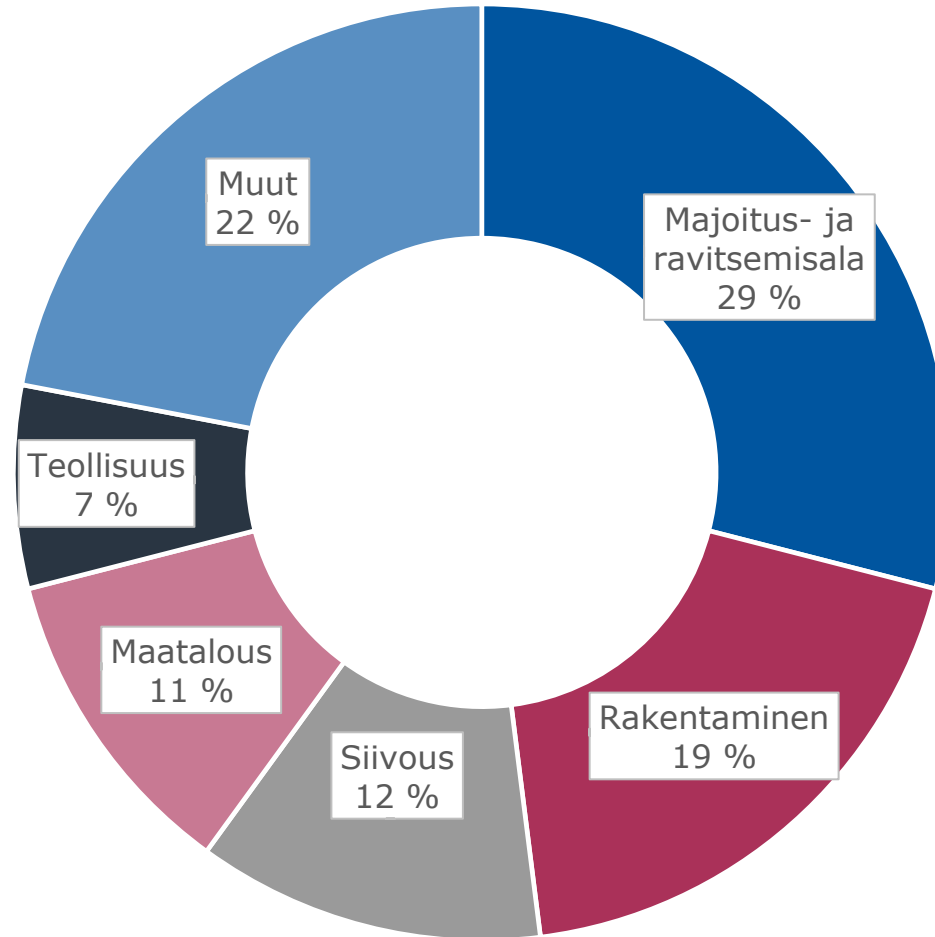

Ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonta vuonna 2022

- Ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonnassa tehtiin vuonna 2022 noin 2 350 tarkastusta.
 - Työsuhteen vähimmäisehtojen valvonta
 - Työnteko-oikeuden varmistamisvelvollisuus
- Vuoden 2022 valvonnassa yli 50 prosentilla tarkastuksista valvottiin työsuhteen vähimmäisehtoja.

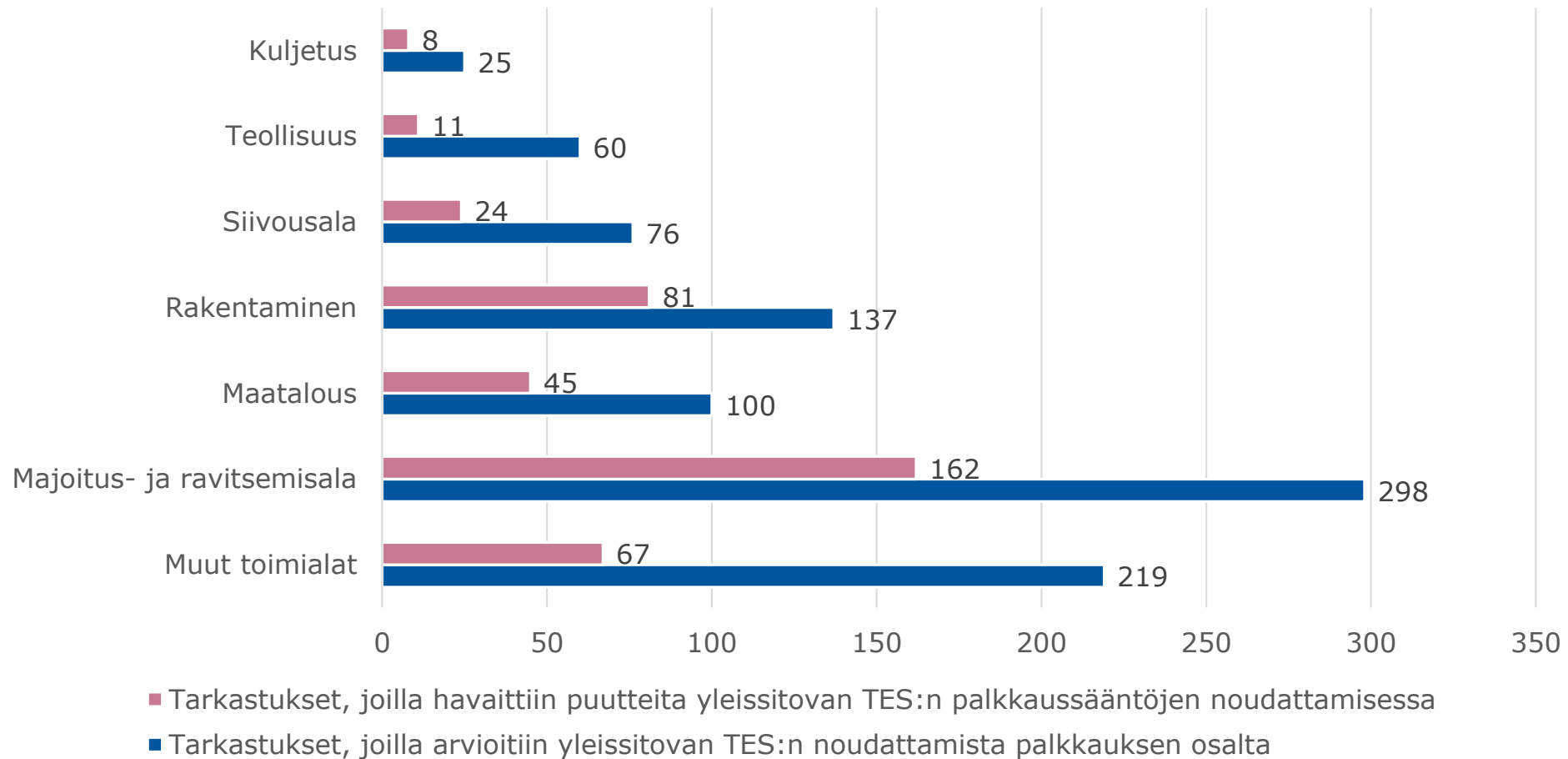
Ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonta toimialoittain vuonna 2022

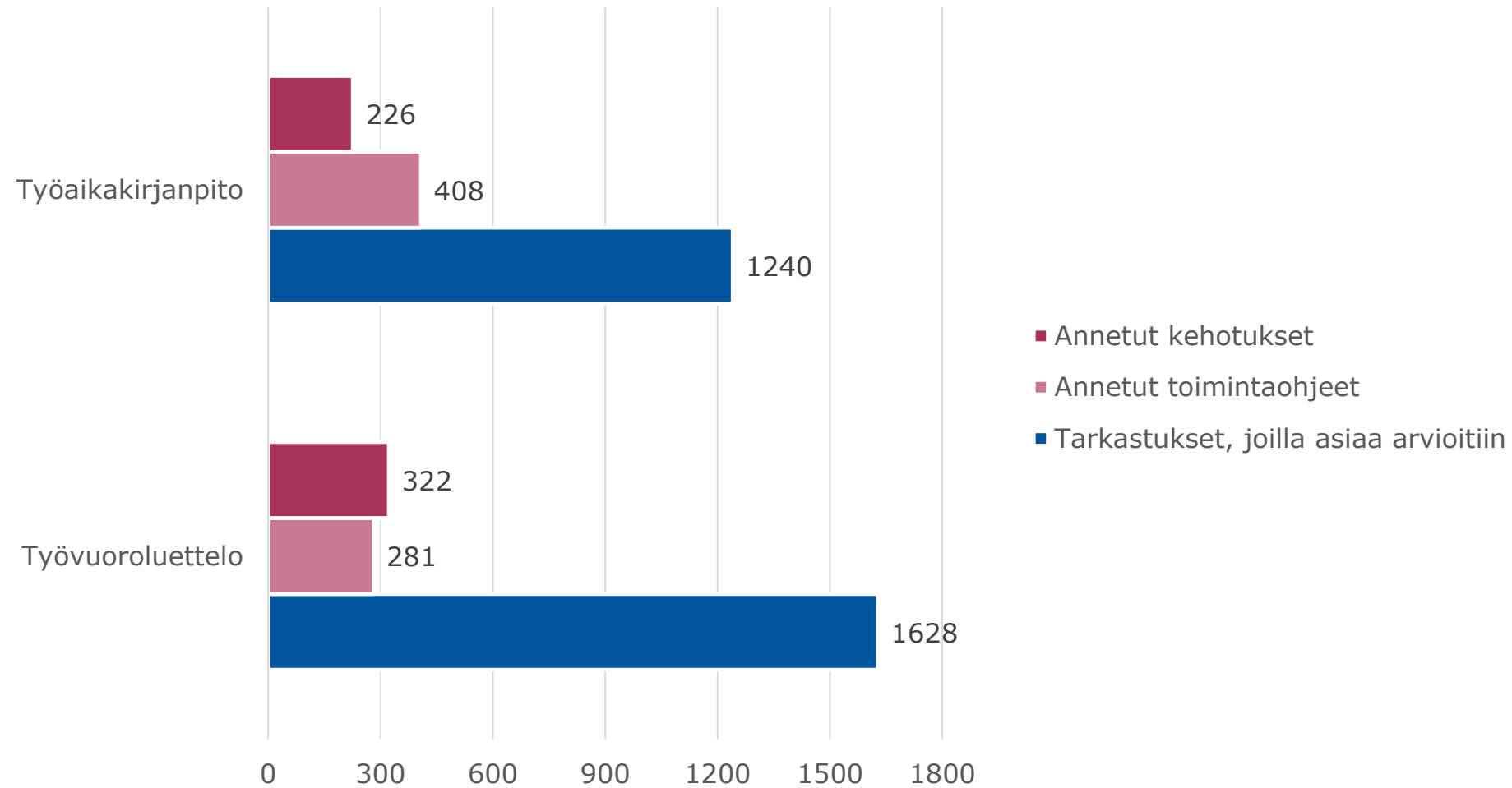
Työsuhteen vähimmäisehdot

- Ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonnan yritystarkastuksilla ja lähetettävien yritysten laajoilla tarkastuksilla arvioidaan, onko työnantaja noudattanut Suomen pakottavaa työlainsäädäntöä työsuhteen vähimmäisehtojen osalta.
- Puutteita erityisesti yleissitovan työehtosopimuksen noudattamisessa palkkauksen osalta
 - Puutteita havaittiin lähes puolella niistä tarkastuksista, joissa asiaa arvioitiin.
 - Suurimmat puutteet peruspalkan ja erilaisten lisien korvaamisessa.
- Palkkausta arvioidaan työsuhdetarkastuksilla ensisijaisesti työntekijöitä koskevan työaikakirjanpidon ja palkkalaskelmien perusteella.
- Työsuhdetarkastuksilla hyödynnetään myös muilla tarkastuksilla saatua vertailutietoa ja muilta viranomaisilta tiedonsaantioikeuksien kautta saatavaa tietoa.
- Palkkauksen arviointi on usein haastavaa, mikä johtuu etenkin puutteellisesta työaikakirjanpidosta.

Yleissitovan työehtosopimuksen noudattaminen palkkauksen osalta

Työaikakirjanpidon ja työvuoroluettelon valvonta

Ulkomaalaisten työntekijöiden työnteko-oikeus

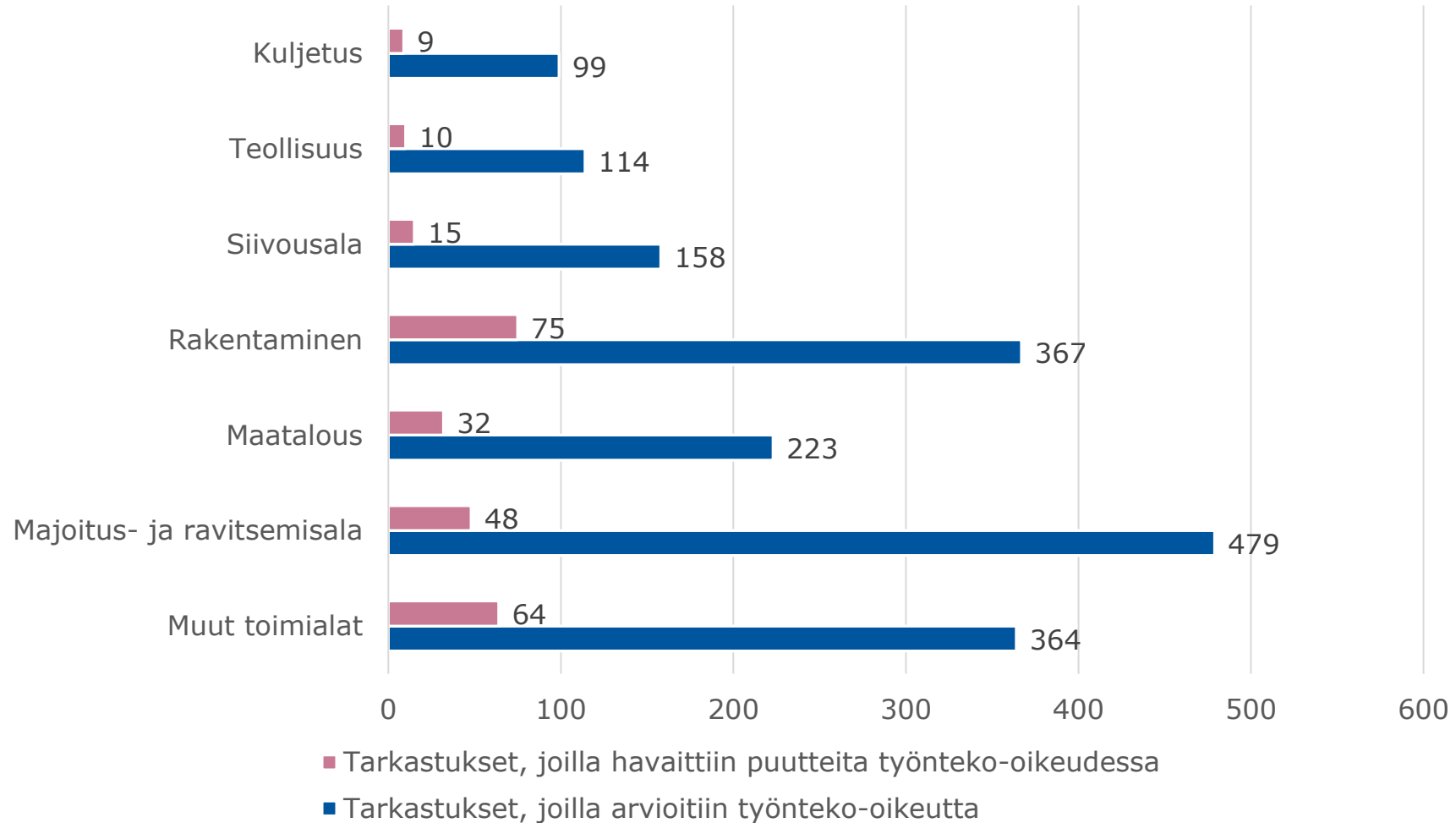

- Yli 2 000:ssa ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonnan tarkastuksessa valvottiin ulkomaalaisten työntekijöiden työnteko-oikeutta.
- Tarkastuksista noin 15 prosentilla havaittiin vähintään yksi ulkomaalainen työntekijä, jolla ei ollut oikeutta tehdä kyseistä työtä Suomessa.
- Työnteko-oikeudettomien määrä väheni vuodesta 2021, jolloin työnteko-oikeudettomia työntekijöitä tavattiin noin joka viidennellä tarkastuksella.
 - Muutosta selittää osaltaan se, että Ukrainasta sotaa paenneille on myönnetty tilapäisen suojelun lupa, joka sisältää rajoittamattoman työnteko-oikeuden.

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Tarkastukset, joissa kohdattiin työnteko-oikeudettomia ulkomaalaisia

Lopuksi

- Tarkastuskertomukset ovat julkisia
 - Tilaajat, jotka ovat kiinnostuneista sopimuskumppaninsa työntekijöiden työehdoista, voivat pyytää tarkastuskertomukset.
- Vihjeistä: jos työntekijät tulevat nimellään esille, on viranomaisella usein paremmat mahdollisuudet saada alipalkkauksesta näyttöä. Nyt usein haasteita saada riittävä näyttö tarkastuksilla.
- Kevytyrittäjäyysilmiö on yleistynyt ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonnassa.

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Aluehallintovirasto
Työsuojelu